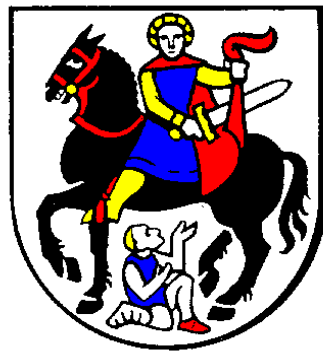

Vischnaunca da Medel/Lucmagn

**Reglament d'agricultura
per la
vischnaunca da Medel/Lucmagn**

I. Determinaziuns generalas

Art. 1 Intent

Quest reglament vul promover ils intents dall'agricultura e gidar a mantener bunas e fermas existenzas purilas sco era garantir ina gudida e tgira raschuneivla dallas pastiras ed alps.

Art. 2 Possess

Alps e pastiras ein proprietad dalla vischnaunca politica.

Art. 3 Organ

La direcziun e survigilanza dallas alps e pastiras cumpeta directamein alla suprazion communal, indirectamein al gerau d'agricultura. Eifer ils tiarms dalla legislaziun liquidescha ella en collaboraziun cun ils ugaus d'alp tut ils fatgs che pertuccan la pasculaziun.

Art. 4 Uorden d'alp

Las differentas corporaziuns d'alp ein representadas entras ils ugaus u presidents. Els ein denton era responsabels per il menaschi d'alp.

II. Determinaziuns specialas

---

1. Gudida da pastiras

Art. 5 Dretg da pasculaziun

¹ Il dretg da guder pastira ha mintga vischin domiciliaus cun agen funs ed agens animals en vischnaunca. Animals jasters ed animals pri a tscheins ch'ei buca vegni envernai en vischnaunca, han negin dretg da gudida dallas pastiras, priu ora il temps da stad (excepiu animals remplazzai ni da contract).

² Animals che vegnan buca alpegiai en vischnaunca han negin dretg da guder pastira. Exclaus ein animals pils quals ei dat negina purschida adequata en vischnaunca.

³ Da pastiras affittadas san aschibein animals jasters sco era animals buca alpegiai en vischnaunca far diever.

Art . 6 Cauras e salvaroris

La primavera sa scadin vischin prender a mises, ultra da sia biestga armentiva, era cauras e salvaroris e star leu entochen la cargada. Per salvaroris ei la pasculaziun scumandada sur onn. En cass excepziunals sa la suprastonza lubir la pasculaziun.

Art . 7 Cuoz dalla pastira da mises

¹ Cu las alps vegnan cargadas, entochen la descargada, cala la pastira da mises. Daleudenvi distinguan ins mo pli pastiras da casa e pastiras d'alp.

² Mintgin ei obligaus da metter ses animals sut sufficient pastur, ch'ei pladius dall'alp.

³ Il temps sco era il territori che sto vegnir pertgirau ora las alps vegn reglaus ellas statutas da mintga corporaziun.

⁴ Encunter decisiuns dalla radunonza dalla corporaziun d'alp sa vegnir recurriu a scret tier la suprastonza communal.

Art. 8 Vaccas da casa

Duront il temps da stad astga mintga possessur da vaccas guder pastira da casa mo cun ina vacca. Cun consentiment dalla corporaziun d'alp e dalla suprastonza communal san pliras vaccas dil medem possessur vegnir tenidas sin pastira da casa.

Art. 9 Animals malsauns

Animals malsauns che ston ord l'alp muort malsogna ni accident astgan guder pastira da casa. Aschigleiti che las relaziuns lubeschan, ston els turnar en l'alp.

Art. 10 Gudida ed administraziun dallas alps

¹ Allas corporaziuns d'alp vegn surschau da reglar la gudida dall'alp. Ellas ein denton obligadas da tschentar si statutas ni in reglament da gudida ed administraziun. Ina copia da quei document sto vegnir inoltrada alla suprastonza communal per envesta.

² Las statutas ni il reglament ston silmeins cuntener:

- a) l'elecziun digl ugau d'alp
- b) l'elecziun dils cautevias
- c) il modus da pertgirar ora l'alp
- d) il modus d'annunzia
- e) la specia d'animals che vegn cargada
- f) definir il sistem da pagar pustretsch

³ Encunter las statutas ni il reglament da gudida sa vegnir recurriu a scret tier la suprastonza communal.

Art. 11 Pastg-Platta

¹ Emprem dretg han ils vischins da Platta.

² Cun excepziun d'alinea 1 ei tutta pasculaziun dil Pastg-Platta scumandada duront la primavera. L'Alp Cristallina/s. Gions ha il dretg da pascular il Pastg-Platta, quei denton mo l'entschatta dil temps d'alpegiazion. Suenten la descargada dallas alps han tuts possessurs d'animals il dretg da guder il Pastg-Platta. Tgi che vul far diever dil Pastg-Platta sto denton s'annunziar la primavera tier il cau d'allmenda Pastg-Platta.

Art. 12 Segar pastiras

¹ Tut segar pastiras drova la lubientscha dalla suprastonza communal.

² Pastiras che vegnan buca guididas ed ein periclitadas da crescher en, sa la suprastonza communal schar a tscheins. Dat ei per talas plirs interessents san ellas era vegnir affittadas comunablamein.

³ Ils affittaders da talas pastiras han tier ina nova publicaziun d'affittaziun il dretg da prefittanza.

Art. 13 Tegias da mises

¹ Tuts possessurs da tegias da mises han la pusseivladad d'affittar in toc pastira sper tegia ella grondezia maximala da 20 m². Gl'affittader sa construir ina seiv movibla entuorn il terren affittau. Igl ei denton lubiu negins moviments da material senza lubientscha dall'istanza da baghegiar.

² Il tscheins d'affittaziun vegn fixaus dalla suprastonza communal.

2. Vaccas-mumma

Art. 14 La primavera

Ils possessurs da vaccas mumma han sco tut ils auters era il dretg da pascular la primavera ed atun pastiras da casa e da mises, denton ein els obligai da castrar tuts vadials masculins che pasculeschan.

Art. 15 La stad

Sedattan problems nua cargar per novs possessurs, decida la suprastonza communal, representada entras il gerau d'agricultura, ensemen cun las ulteriuras corporaziuns d'alp nua cargar.

3. Pasculaziun cumina

Art. 16 Dar lartg

Tutta pasculaziun cumina ei serrada.

Art. 17 Responsabladad

Tenor dretg vertent ei scadin proprietari d'animals sez responsabels per tuts donns che tals caschunan a tiarzas personas. La vischnaunca surpren negina responsabladad.

Art. 18 Pasculaziun da prau

Tut terren privat astga buca vegnir donnegiaus entras catschar il muvel el claus sur parcelas da tiarzas personas.

Art. 19 Scamonds e dretgs

¹ Fagend diever da puschina e grascha ei da prender dueivel risguard dil vischin. Ulteriuramein vala la lescha federala.

² Per deponer grascha sin terren da vischnaunca basegna ei ina damonda a scret tier la suprastanza communal. Plinavon sto vegnir risguardau la lescha per la protecziun dallas auas.

³ Sin plaz d'untgida, sin vias d'uaul e meglieraziun eis ei scumandau da deponer grascha.

⁴ Seivs electricas (en special gatter) e seivs provisorias ston vegnir allontanadas en temps nizeivel suenter la dislocaziun dils tiers. Ils pals da lenn eis ei lubiu da schar el tratsch, excepuiu tals en la zona da sport.

⁵ Seivs stablas basegnan ina lubientscha da baghegiar e ston vegnir mantenidas en in stadi irreproschabel.

⁶ Seivs per liung da vias per proteger il funs ston vegnir allontanadas annualmein alla fin dalla vegetaziun.

⁷ Seivs pil plaz per moviment entuorn nuegl dueien star en rama dalla lescha dil schurmetg dils animals.

⁸ Atras vias da spassegiar astga vegnir fatg seiv mo sch'il passadi ei garantius entras ina interrupziun dalla seiv (pusseivladad dad arver). Vegn ei fatg seiv atras vias communalas e vias d'uaul sto il passadi esser garantius cun in sistem movibel automatic.

Art. 20 Gaglinam e tgauns

¹ Gaglinam sto vegnir teniu sur onn en claus sin agen regress.

² Duront igl entir onn ora eis ei scumandau da schar ira libramein ils tgauns.

³ Excrements da tgauns ston vegnir dismiss dil possessur els recipiers destinai persuerter (Robidocs).

4. Alps

Art. 21 Annunzia

Il modus d'annunzia vegn reglaus el reglament resp. els statuts da mintga alp.

Art. 22 Cargar e descargar las alps

Cu cargar e descargar las alps (excepiu l'alp Pazzola) decidan il gerau d'agricultura ensemen culs ugaus e cautebias dallas alps.

Art. 23 Obligaziun da pagar pustretsch

Obligaziun e sistem da pagar pustretsch vegn reglau ellas statutas dallas alps.

Art. 24 Affittar las alps

¹ Las corporaziuns ein obligadas da pagar in tscheins alla vischnaunca per diever dallas alps. Quel vegn fixaus dalla suprastanza communal e duei per regla muntar a 15% dil subsidi d'alpegiazun.

² Ils tscheins vegnan transferi sin in conto da manteniment individual per mintg'alp e stattan a disposiziun per lavurs da manteniment vid pastiras e stabiliments.

³ Per saver far diever da quels daners basegna ei il consentiment dil gerau e dil revisur da quen dallas alps.

⁴ Per l'Alp Pazzola vala ina cunvegna separada.

5. Nodas e controllas d'animals

Art. 25 Nodas novas

Nodas novas e midadas da nodas ston vegnir publicadas el Fegl official dalla Sur-selva.

III. Mesiras da protecziun

Art. 26 Protecziun dilis praus e dallas pastiras

¹ Tut transitar funs senza dretg e necessitad a pei ni cun menadira sco era il periclitat terren cun deviar auas sin terren jester ei scumandau.

² La suprastonza communal procura plinavon che la pastira vegn buca strapazzada e donnegiada entras campar e parcar.

³ Tut moviment cun animals sto vegnir fatgs cun la necessaria precauziun per evitar donns a tiarzas personas. Seresultan tals ordlunder, dueien els vegnir bonificai dil caschunader.

Art. 27 Buntaduis

¹ Existan buntaduis sin parcelas jastras, ei quei tal che fa diever obligaus da clauder.

² Suentar ils 25 d'avrel eis ei scumandau da buentar biestga armentiva sin talas parcelas en las aclas.

³ Ein autras cunvegnientschas avon maun entras la partiziun nova, han lezzas valor.

Art. 28 Seivs

¹ Seivs encunter pastiras ein da mantener en bien uorden dil possessur dil respectiv funs.

² Mantegn in ni l'auter buca la seiv, sa el buca pretender indemnizaziun per eventuals donns ed ei ultra da quei responsabels per donns caschunai cheutras a tiarzas personas.

IV. Mesiras sanitaras

Art. 29 Bogns da nuorsas

La vischnaunca ei obligada da metter a disposiziun e mantener ils indrezs per far bogn. Quel duei vegnir menaus atras tenor las prescripziuns cantunalas d'alpegiaziun.

Art. 30 Obligaziun

Mintga possessur da tiers ei obligaus d'observar las ordinaziuns che vegnan prescretas davart confederaziun, cantun e vischnaunca per cumbatter malsognas.

V. Determinaziuns finalas

Art. 31 Ordinaziuns

Ils ugaus han d'exequir ordinaziuns dalla suprastonza communal che pertuccan quest reglament.

Art. 32 Prescripziuns penalas

¹ Tuttas contravenziuns d'in u l'auter artechel da quest reglament vegnan punidas dalla suprastonza communal cun in castitg minimal da fr. 100.—.

² Tier surpassaments sa la suprastonza communal pretender ch'il caschunader re-metti il fatg el stan primar.

Art. 33 Mieds legals

Encunter decisiuns e disposiziuns dalla suprastonza communal sa vegnir recurriu a scret tier la Dertgira administrativa dil cantun Grischun.

Art. 34 Approbaziun e vigur

Quest reglament remplazza tuttas prescripziuns anteriuras u che stattan en cuntra-dicziun cun quest uorden, en special il reglament d'agricultura per la vischnaunca da Medel/Lucmagn dils 27 da schaner 2005.

Quest reglament ei vegnius approbaus dalla radunonza communal dils 28 da d'avrel 2011 e passa immediat en vigur.

Il president communal:

Il canzlist communal:

Peter Binz

Valentin Pally